

STUD	EVDY	007
------	------	-----

«sectie studies»

Van Hofstede

"V E L D e n B O S C H Z I C H T"

via

Herenhuis (Buitenplaats)

tot

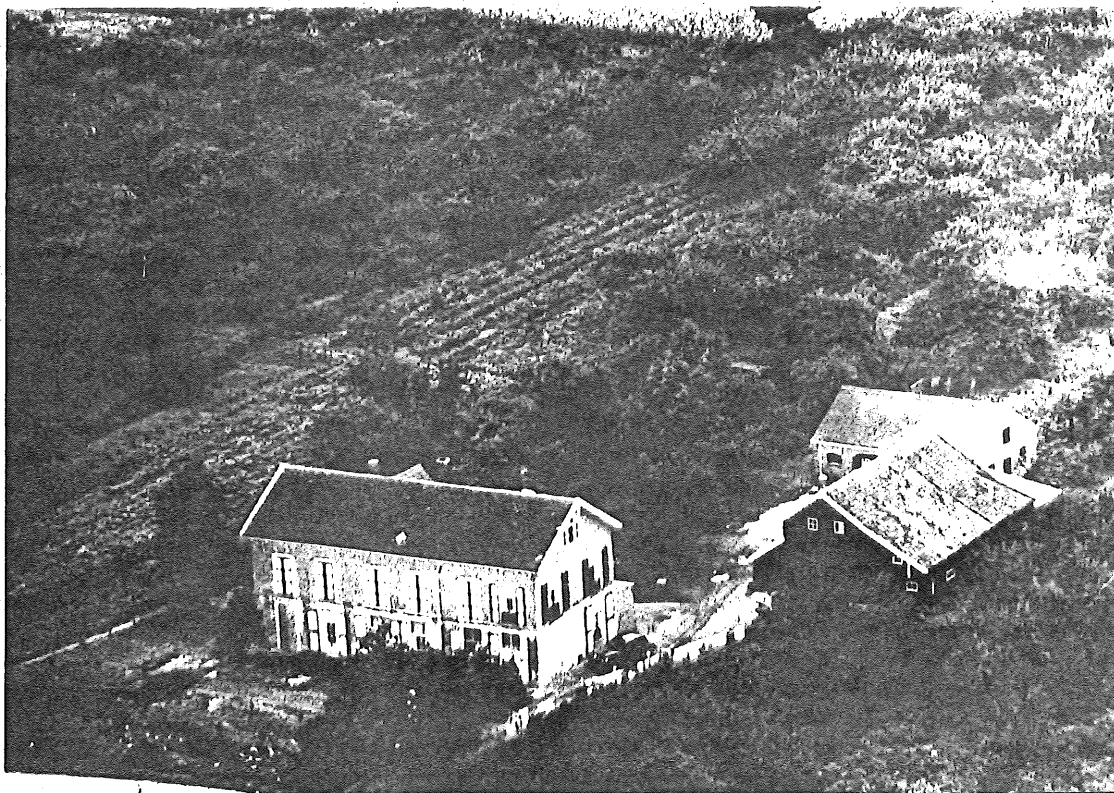
Fruitbedrijf

in de Veerhoek - Sectie F

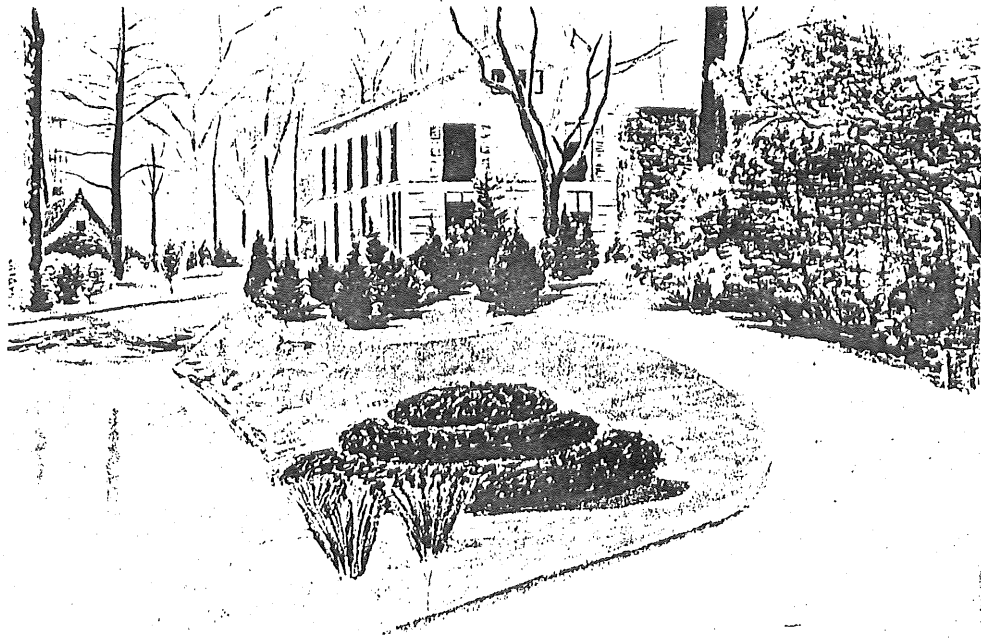
gemeente Kapelle

Door: Ant Slabbekoorn

Kapelle, Maart 1993

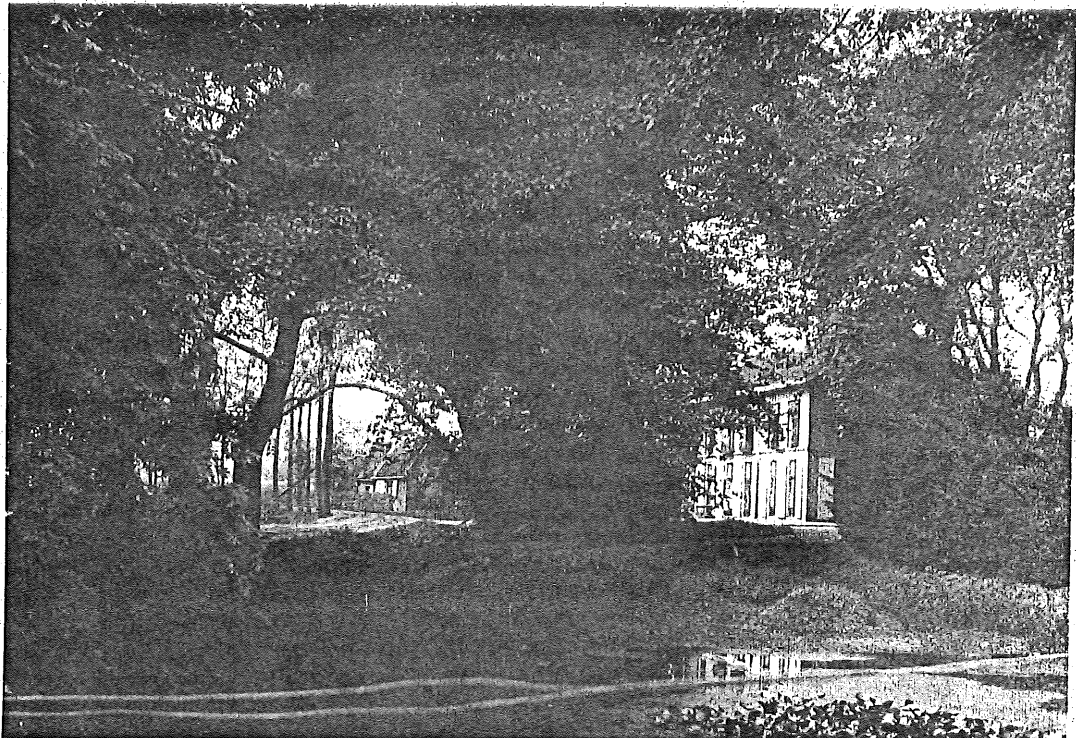

Luchtfoto na 1950, van gebouwen en gedeelte boomgaard.

Hier boven een kunstwerk van G.H.G. van Brucken Foek, als kunstschilder. De tijd zal rond 1890 wezen. De fantasie is er ook wel wat aan te pas gekomen. Overigens is het voor zo ver bekend de enige tekening, waarop achter de woning de schuur staat in geschilderd.

De foto onder zal van rond 1900 zijn. Na 1902 is de situatie wel grondig veranderd, zoals uit het hierna volgend verhaal zal blijken.

De hofstede "Veld en Boschzicht" in de Veerhoek in Eversdijk.

De aanhef zou ook kunnen zijn: van hofstede, via buitenplaats tot fruitbedrijf. In deze volgorde wil ik het geheel dan ook behandelen. In dit artikel wordt een gedeelte kadastraal kaartje opgenomen van de "Heerlijkheid Eversdijk". Duidelijk is daarop zichtbaar, dat de Veerhoek ligt ten noorden en de Geerhoek ten zuiden van de Eversdijkse zandweg. Dat is met opzet gebeurd, om aan te geven dat de Veerhoek niet te verwarren valt met de Geerhoek. Ik neem aan dat bekend is, dat een bepaalde Heerlijkheid verdeeld was in een aantal z.g. hoeken, die alle een naam hebben. Alle betreffende namen zijn niet zomaar zonder meer te verklaren. Meerdere hoeken zijn vaak wel vernoemd naar eigenaren, en of, bepaalde bewoners, soms ook bewoner/eigenaar.

Waarvan de naam Veerhoek is ontleend, is mij niet bekend. Voor een geschiedkundige is dat mogelijk wel te achterhalen. Bekent zal ook zijn, dat een bepaalde hoek in soms wel heel kleine perceeltjes was ingedeeld. Een perceel van een gemet en kleiner was normaal. Opvallend is dat deze situatie reeds in de overloper van Eversdijk uit 1587 zo beschreven zijn, toen reeds meerdere eeuwen zo bestond, en ook nadien tot eind 1800 - begin 1900, voor het grootste gedeelte nog zo was.

In een bepaalde hoek komen dan verschillende eigenaren, en of, z.g. baanders voor, die niet altijd een aan een gesloten aantal kleine perceeltjes hadden, en ook in meerdere hoeken worden vermeld. Het woord baander is wel verklaard als pachter. Maar volgens mij klopt dat niet helemaal, omdat ook wel vermeld wordt van eigenaren, die zelf baanden. Gedacht zal dus moeten worden in de richting van, de heffing van op te brengen lasten. De z.g. baander zal aan de eigenaar wel zoveel moeten betalen, dat deze de heffing kan betalen en als eigenaar ook voor zichzelf wat overhoudt. Voor een eigenaar-baander geldt dan ook, dat bewerking van eigen grond voldoende opbrengt, tot betaling van zijn verplichte lasten.

Tot goed begrip zij nog vermeld, dat Eversdijk van oorsprong een z.g. "Heerlijkheid" is geweest, en dat gebleven is tot begin 1800. Vanaf 1815 is de gemeente bij Kapelle gevoegd en de herinnering is nog meerdere jaren in ere gehouden in de naam "Kapelle-Biezeling en Eversdijk".

Zoals van alle heerlijkheden is ook van de Heerlijkheid Eversdijk een overloper samen gesteld, van eigenaren en baanders.

Dat geschiedde om vast te stellen, wat ieder aan een landheer, of andere belanghebbende van dat gebied, aan lasten te betalen of af te dragen had.

De overlopers werden om de zeven jaren opnieuw vast gesteld. Veranderingen werden dan aan gebracht, zoals die tussentijds hadden plaats gevonden.

Van meerdere heerlijkheden beginnen de overlopers in de 16e eeuw. Voor Eversdijk geldt dat de 1e overloper, voor zover thans bekend, begint met 1587.

Overlopers kunnen met zeer goed resultaat voor verschillend onderzoek geraadpleegd worden, maar dan wel met er naast, transport registers en notariële akten. Doet men dat laatste niet dan kan men goed naast de werkelijke waarheid zitten.

Voor Eversdijk is daar een goed voorbeeld voor aan te halen.

In de overloper van 1833 b.v., zijn tussen 1833 en 1840, plaats hebbende veranderingen aan gebracht, die na 1833 hebben plaats gehad. Zo is b.v. voor de hofstede van Corn. Hendr. Witte de naam

door gestreept en helemaal rechts de naam van Gillis Hoogerwerf vermeld. Deze verandering heeft echter pas in Juni 1835 plaats gevonden. Een tweede voorbeeld is, dat in de Veerhoek de naam van Anthonie Pieter van Citters is doorgestreept, en de naam van Abr.- en Pieter Hendr. Saaymans Vader is ingevuld. Deze werden pas eigenaren in 1836 voor drievierde deel en in 1838 van de rest. Op deze materie gaan wij niet verder in, omdat dit niet het doel is van mijn onderzoek. Met opzet heb ik echter bovenstaande in gelast, omdat ik voornamelijk, mede aan de hand van de overlopers, een deel van mijn onderzoek heb kunnen uitvoeren, naar de mogelijke oorsprong van de opgemelde hofstede.

Waarom de bijzondere belangstelling naar deze hofstede, waarvan later de woning werd omgebouwd tot het opvallende gebouw, zoals dat ook thans (1991) nog bestaat?

Door meerderen wordt gedacht dat het een erg oud gebouw is. Dat is in feite helemaal niet het geval, met uitzondering van de erin verbouwde boeren woning. Uit overlevering wisten wij dat pas rond 1860 het gebouw was verbouwd en vergroot in zijn huidige vorm. Het juiste jaar heb ik niet kunnen vinden. Mogelijk dat een particulier archief hierin nog licht zou kunnen verschaffen. Op de boerderij zoals deze voorheen was, kunnen voorouders van bepaalde onderzoekers wel gewoond hebben, maar dan meestal als knecht of arbeider.

Mijn interesse hoeft niet te verbazen, aangezien wij met acht broers en drie zusters daar geboren en opgegroeid zijn.

Twee broertjes en een zusje zijn daar overleden.

Verder zijn er van mijzelf, vier van mijn vijf kinderen in de zogenaamde oude boerenwoning geboren.

Wanneer de boerderij precies gesticht is, heb ik in de archieven evenmin kunnen vinden. Een vermoedelijke periode is, naar ik meen wel ongeveer vast te stellen. Van een eeuwenoude boerderij is rond 1894 zeker geen sprake. Op oudere kaarten kom ik nergens een ingetekende hofstede tegen. Ook de reeds genoemde overlopers geven in Veerhoek geen hof aan, wat in andere hoeken wel het geval is. De Geerhoek b.v. wel twee, en in het ambagt ten westen van de kerke zelfs drie. Ook in andere hoeken is wel sprake van een hof. In de overloper van 1650 komt voor, o.a. in Veerhoek, de naam van dan nog secretaris Nicolaas Eversdijk. In de overloper van 1679 wordt dan de naam van burgemeester Nicolaas Eversdijk (Goes) vermeld. In de Veerhoek heeft deze dan ongeveer 12 gemet aaneengesloten, met vermelding "baant selve".

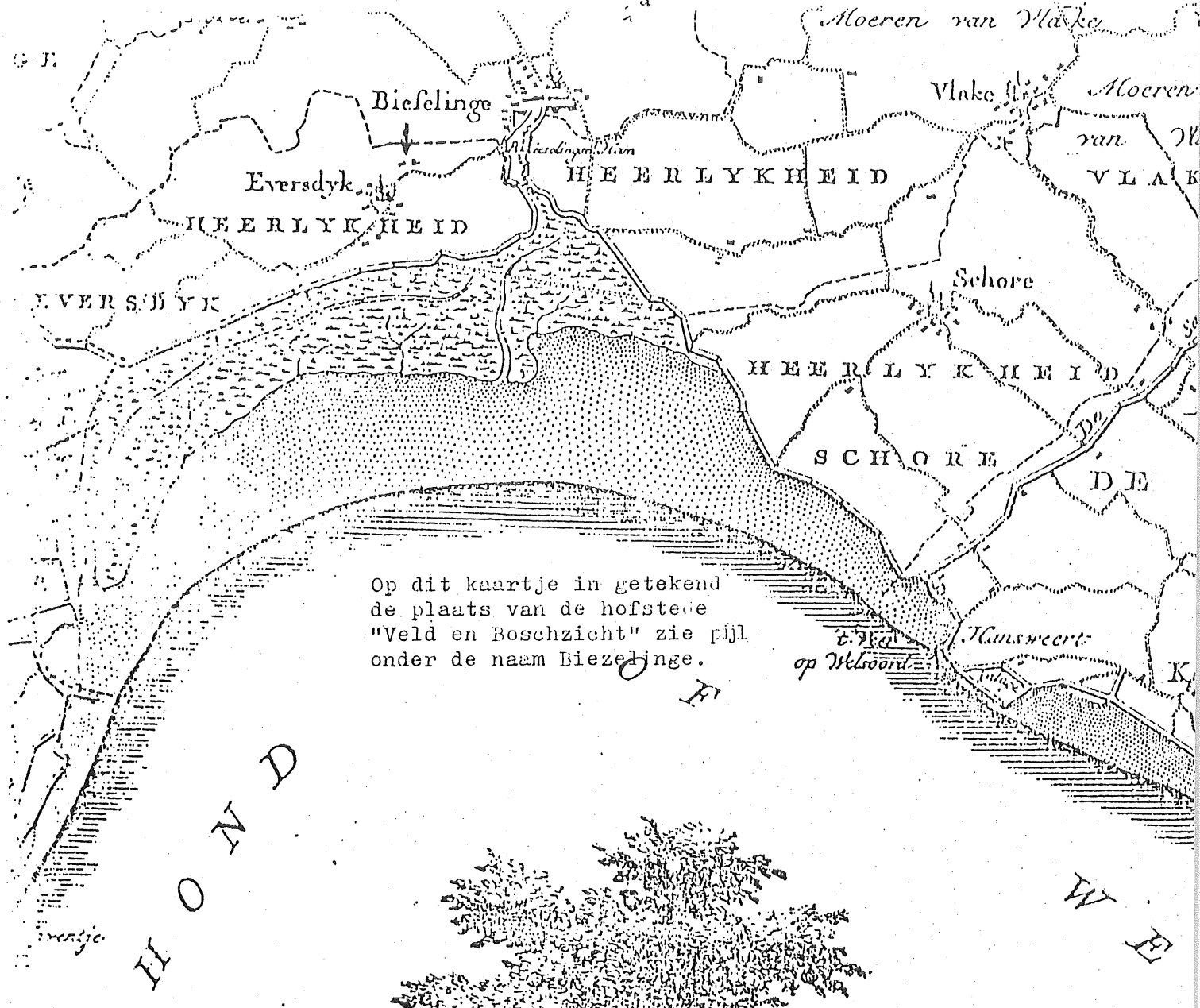
In 1693 volgt dan Mattheus Eversdijk. Voor de aaneengesloten 12 gemeten staat ook dan nog vermeld "baant selve". Ook in 1707 nog steeds dezelfde vermelding. De volgende overloper is 1714.

De genealogie Eversdijk vermeldt dat Matth. Eversdijk is overleden te Goes op 2 Augustus en aldaar begraven op 8 Augustus. 1714

De overloper van 1721 vermeldt dan ineens als eigenaar Petrus Haayman "Heer van Zonnemaire" voor een oppervlakte van 20 gemet 152 roeden, in de Veerhoek. Mede in andere hoeken in Eversdijk heeft deze in totaal een oppervlakte van 45 gem. 208½ roeden. Als baander wordt dan vermeld Conelis Haasdonk.

Het is zeer goed mogelijk dat tussen 1714 en 1721 een woning met schuur is gebouwd. Genoemde Haasdonk heb ik op geen andere hof kunnen localiseren. Een tamelijk grote woning met een daarvan vrijstaande schuur, is op de kaart van Hattinga ingetekend te vinden. Op een bijgevoegd stukje kaart, is de plaats daarvan met een pijltje onder de naam Biezelinghe aangegeven.

De opvolging van Petrus Haayman, na Mattheus Eversdijk, is te verklaren uit het feit, dat mede uit de genealogie blijkt dat Haayman gehuwd was met een dochter van Matth. Eversdijk, n.l.

KAART
VAN HET EILAND
UIDBEVELAND

op ordre van Z. D. H.
W. C. H. FRISO Prins van
Oranje en Nassau etc. etc.
Handig vervaardigd door
T. H. H. T. M. A. Landmeter bij de
in Leger Hospitaal in het gewest
Seland, in den Jaar 1747 en 1748
Uitgegeven te AMSTERDAM
by IS. TIRION 1755

met Isabella ged. Goes 28 aug. 1689.

Zij overleed te Goes op 9 juli 1741.

Zij trouwde voor de 1e maal 11 juni 1714 met Ds. Petrus Haayman "Heer van Zonnemaire", gedoopt Haamstede 1 september 1666, predikant te Elkerzee en daarna te Goes. Hij overleed te Goes en werd begraven te Zonnemaire 5 december 1727.

Er kunnen dus wel aan te nemen factoren genoemd worden, die een bouw van de hofstede in die tijd verklaren.

We mogen wel aannemen dat Petrus Haayman gezien zijn titel, zeker niet onbemiddeld was. Zijn vrouw was dat zeker evenmin. Als dochter van een grondbezitter zoals Matth. Eversdijk dat was, was zij ook wel erfgename van grond-eigendom. (Matth. Eversdijk komt men ook in andere heerlijkheden wel tegen als grond-eigenaar.) Een andere mee sprekende reden kan geweest zijn, een gelegenheid te hebben, om in een rustige omgeving met de familie samen te kunnen komen. Als predikant kan ook nog wel meegespeeld hebben, de gedachte, er besloten Godsdiensamenkomsten te kunnen houden. De woning bevatte een tamelijk grote kamer. Hier komen we verder in dit verhaal nog op terug.

Na Haayman komen we als eigenaar tegen, Willem Cornelis Ockerse, als baander wordt dan genoemd Adriaan Everse. (zie overloper 1742) Uit geneal.aantekeningen van sGravenpolder putte ik: 2. 1. 1742. Willem Corn. Ockerse schepen te Zierikzee X jkvr. Aletta Johanna Haayman ambachts jonkvrouw van sGavenpolder.

De regtdag 30 Mei 1759 van de vierschaar van Eversdijk, bevestigt de verkoop en koop van 27 Februari 1759, waarop de erven van Matth. Eversdijk verkopen aan Willem Corn. Ockerse, heer van sGravenpolder; 25 gem. 32½ roeden + 11 gem. 21 roeden + 9 gem. 129½ roeden, bouw en weiland in Eversdijk in verschillende hoeken. De hofstede ondergaat door deze aankoop dus een aanzienlijke vergroting in grond oppervlakte. Het is dan mogelijk wel zo geweest, dat de schuur toen een vergroting heeft ondergaan, of mogelijk zelfs nieuw en vergroot gebouwd is, op de plaats waar deze tot rond 1894 heeft gestaan.

In verband met gebouwen van de fam. Eversdijk zij nog gemeld, dat volgens de reeds genoemde vierschaar, in 1715 de erven van Maria Eversdijk verkopen, staande op ambachts heren vroone, een woning en schuur gelegen tussen de vaate(zuid) en de kerke(noord). Als eigenaresse wordt in de overloper van 1777 genoemd, de wed. van Will. Corn. Ockerse, en als baander Mars. Marc. Spruijt.

Na de wed. Ockerse wordt dan eigenaar Aarnout Wilhelm van Sitters. Volgens de genealogie van de van Sitters, was Aarnout Wilh. geboren op 14 Maart 1745 te Middelburg, hij huwde 20 October 1772 met Isabella Johanna Ockerse, vrouwe van sGravenpolder, geboren 20 December 1745 te Zierikzee. Aarnout W. van Sitters overleed te Goes 10 Januari 1814, zijn vrouw eveneens te Goes op 9 Jan. 1814. In de Willem Anna polder had van Sitters in de hoek tegen sGravenpolder, nog ongeveer 12½ ha. in eigendom, die ook bij de hofstede in Eversdijk werden toe gevoegd.

Het kort baanders vergaar van Eversdijk, vermeld voor 1812 nog als eigenaar Aarnout W. van Sitters, voor een oppervlakte van 95 gem. 296 roeden. De kort baanders vergaren van 1819 - 1826 en 1833 geven met een oppervlakte van 95 gem. 296 roeden, als eigenaar aan Anthonie Pieter van Sitters, met de vermelding baant selve.

Volgens het bevolkings register van de gemeente Kapelle, komt in de gemeente binnen, afkomstig uit Kloetinge, in 1816, Jan Eversdijk en zijn huisvrouw Levina van Kruiningen. Deze Eversdijk komt daarna meermalen voor als landman te Eversdijk. Mogelijk is hier sprake van dezelfde Eversdijk, die door de heer Francois genoemd wordt, in zijn artikelen over Zomerrust te Kloetinge in

de Spuyse (blad van de Heemkundige kring). Hij wordt daarin vermeld als bewoner in 1813. Zomerrust was ook eigendom van A.W. van Sitters, dus wel geen onbekende voor de fam. van Sitters.

Hoewel daarover niets vermeld wordt, is zeker aan te nemen dat Eversdijk pachter was. Zijn opvolger in ieder geval wel.

Nadat Jan Eversdijk 10 December 1827 is overleden, houdt zijn weduwe 6 Maart 1828 koopdag van de roerende goederen.

Op 7 maart 1828 komt dan op hetzelfde huisnummer, in de gemeente binnen Jacob Stevense, geboren 1778 te Maire.

Notaris Prumus te Ellewoutsdijk noemt in akte no 2160 - 27 sept. 1837 ; Geertruid van Weele, wed. van Jacob Stevense, landb. te Eversdijk. In een andere akte verder in dit verhaal wordt deze

weduwe ook nog vermeld, als pachter van de hofstede.

Tot zover kunnen we spreken van vererving, meerdere keren door huwelijken. Daardoor veranderingen van familie naam.

Hierna volgt verkoop en koop, door mij zoveel mogelijk aan de hand van officiële akten opgezocht. (een zeer veel tijd rovende bezigheid).

We zagen reeds, dat volgens het kort baanders vergaar van 1833 nog eigenaar was, Anthonie Pieter van Sitters. Ook de overloper van 1833 geeft hetzelfde aan. Deze overloper is helaas door

anderen wel eens verkeerd geraadpleegd, hetgeen enerzijds wel een beetje begrijpelijk is, maar wel zeer verwarrend voor verder onderzoek. Wat is er n.l. met deze overloper aan de hand ?

Heel eenvoudig voor iemand die dat door heeft.

Het is zo dat, nadat de overloper voor 1833 was vastgesteld, de mogelijke landmeter of een ander die daarvoor de verantwoording had, bij de eigenaars veranderingen tussen 1833 en 1840, gewoon namen van oude eigenaren heeft vervangen door die van de nieuwe eigenaren, middels doorkrassen en de nieuwe eigenaren helemaal rechts in te vullen.

Zonder notariële akten kom je daar dan niet uit. Om van twee hofsteden een voorbeeld te geven: van Corn. Hendrsz. Witte, de erven verkopen via not. Egbert Petrus Lenshoek van Wolphaarsdijk, bij publieke verkoop op 14 febr. 1835 de gronden, en door een der erfgenamen wordt de hofstede (west van de vaate) doorverkocht aan Gillis Hoogerwerf. Een tweede voorbeeld vindt u in de verhoek, n.l. de hofstede Veld en Boschzicht. In 1836 worden daar ^{door} van eigenaren van drie vierde gedeelte, en in 1838 van het resterende een vierde gedeelte, Abraham Vader en Pieter Hendrik Saaymans Vader. De akten van deze transakties volgen hier.

De boedelbeschrijving die Pieter Hendrik Saaymans Vader, na het overlijden van zijn eerste echtgenote op 6 dec. 1842 te Eversdijk, door not. H.K.J. van Bussche te Goes, heeft laten beschrijven (acte nr. 1136 van 30 Mei 1848), geeft voor de verkrijging van de eigendommen het volgende aan; betreffende de hofstede in Eversdijk de onverdeelde helft, met den heer Abraham Vader, oud burgemeester te Cortgene. Bezetene hofstede, bestaande uit woonhuis -schuur - wagenhuis en ander getimmerte, met 45 bunders, 79 roeden, 73 ellen, diverse gronden staande en gelegen in Eversdijk, in de brede watering bewesten Yerseke, gemeente Kapelle enz., volgt verdere beschrijving der percelen.

De voorschreven goederen zijn verkregen, gedeeltelijk volgens akten, in datis den drie en twintigsten en den een en dertigsten Mei achtienhonderd zes en dertig enz., en gedeeltelijk volgens onderhandsche akte in datis den twintigsten en den vier en twintigsten Februari achttienhonderd acht en dertig enz., beiden geregistreerd te Goes.

De eerste onderhandse akte luidt in aanhef als volgt :

1e Justine Geertruida Kien van Citters, geassisteerd enz. door

Gedeelte kadastrale kaart uit sectie F gemeente Kapelle.
 Hieronder weergegeven de sectie nummers zoals deze bij de eerste
 opmeting door het kadaster zijn geregistreerd, en in de onder-
 handse koopacten worden vermeld. (Koopacten 1936 en 1938)

Sectie F no.299	bouwland, 4 bunder, 24 roe en 20 ellen	4.24.20 HA.
no.300	boomgaard 1 bunder, 20 roe	1.20.-- HA.
no.301	weiland 1 bunder, 32 roe	1.32.-- HA.
no.302	ditto 10 roe en 60 ellen	10.60 HA.
no.303	water 4 roe	04.-- HA.
no.304	huis en erf 52 roe en 50 ellen	52.50 HA.
no.305	plantsoen 4 roe en 10 ellen	04.10 HA.
no.306	tuin 9 roe en 90 ellen	09.90 HA.
no.307	bouwland 3 bunder, 18 roe en 70 ellen	3.18.70 HA.

10.76.00 HA.

haar echtgenoot Anthonis Jacobus Eltsman ,
2e Johannes Wilhelm Kien Eltsman ,
3e Cornelis Johannes Kien Eltsman ,
allen woonachtig te Utrecht, ieder voor zich een vierde bij
versterf,erfgenaam van derzelve zoon en broeder, de heer Anthonie
Pieter van Citters, overleden te Utrecht; verklaren te verkopen
aan de heren Abraham Vader, burgemeester en notaris te Cortgene
en meester Pieter Hendrik Saaymans Vader, griffier van de
Regtbank te Goes, enz.--den zelve drie vierde gedeelte (aandelen)
in een door de heer Anthonie Pieter van Citters nagelaten Hofstede
met deszelfs Huizing, schuur, keet en verdere betimmering staande
en gelegen te Eversdijk gemeente Kapelle-Biezeling en Eversdijk,
met hof en boomgaarden, weide en zaailanden.

Volgt verder beschrijving van de percelen enz., alles behalve de
vruchten te velde, het genot van het nog lopende jaar (1836) pacht
tot den eersten Maart 1837, aangegaan met de weduwe van Jacob
Stevense. De pacht bedraagt, een duizend vijf-honderd en een en
tachtig de hoop (1581). Geschiedende deze verkoop en koop, voor de
som van negen duizend zevenhonderd en vijftig gulden de hoop.
Zegge fl. 9750,- voor 41-15-02½ ha.

Onder de koop zijn o.a. begrepen, de vrij en onvrijheden als tot
heden is gebruikt en bezeten geweest, de bomen op de wegbermen
langs de voorschreven percelen, met het recht van beplanting, voor
zoveel een en ander aan de kopers behoort daaronder begrepen.
Er was dus toen nog recht van beplanting der wegbermen. In mijn
jeugd stonden er nog meerdere van deze geplante bomen langs de
weg. De akte is getekend te Utrecht 23 Mei en te Goes 31 Mei 1836,
en nadien te Goes geregistreerd.

De tweede onderhandsche akte bevat in hoofdzaak dezelfde gegevens,
met dit verschil, dat hier Magdalena Cornelia Eltsman, wonende
te Utrecht, haar bij versterf opgekomen een vierde gedeelte of
aandeel verkoopt, onder hetzelfde, voor de lasten en geneugten als
de vorige verkopers, aan dezelfde Abraham Vader en Pieter Hendrik
Saaymans Vader.

De koop en verkoop is geschied voor de prijs van twee en dertig
honderd en vijftig gulden de hoop.

Zegge fl. 3250,- voor 13-71-67½ ha.

De ondertekening van deze onderhandsche akte is geschied te
Utrecht, 24 Februari 1838 en te Goes 28 Februari 1838 en eveneens
te Goes geregistreerd.

De totale oppervlakte was dus 54-86-70 ha.

Zo zijn dus pas per 31 Mei 1836 gedeeltelijk en per 28 Februari
1838 van het geheel, eigenaren van de hofstede "Veld en
Boschzicht" de heren Abraham Vader en zijn zoon Pieter Hendrik
Saaymans Vader, ieder voor de helft.

Uit andere gegevens blijkt dat de zoon de onverdeelde helft
pacht van zijn vader. De pacht bedraagt fl. 784,75 , wat blijkt
uit de genoemde boedelbeschrijving.

De bevolkingsregisters van de gemeente Kapelle-Biezeling en
Eversdijk zijn wat huisnummering enz. betreft, nu niet direct
zo ordelijk opgesteld en bij gehouden, dat je maar even van een
bepaald nummer de opeenvolgende bewoners kunt aflezen.

Ik heb wel kunnen vaststellen, dat op het nummer der boerderij
tot begin 1855 soms ook wel meer personen gelijk voor kwamen.

Het wees dan op inwonend personeel.

Rond 1840 treffen we Maarten Everse aan als knecht en Maria
Everse als meid. In de overlijdens akte van Maria Elisabeth
Pompe van Meedervoort d.d. 6 December 1842, komt Maarten Everse
voor als gebuur. (getuige)

In 1847 vertrekt Maarten Everse naar Hoedekenskerke, waarna

Johannes Westveer als knecht wordt vermeld.

De reeds genoemde boedelbeschrijving wijst mijns inziens overduidelijk naar een tamelijk omvangrijk prive gedeelte in de woning, wat ook wel slaapgelegenheid bevatte :

- a. zijn vrouw Maria Elisabeth Pompe van Meerdervoort, wonende te Goes, overleed aldaar 6.12.1842. Hun beider zoon Johan Hendrik, was aldaar overleden op 8 October 1842.(Eversdijk)
- b. vermeld wordt huisraad op de hofstede in Eversdijk:
een mahoniehouten kleerkast, een ovalen mahoniehouten tafel met kleed enz., een mahoniehouten boekenkastje, acht stoelen en twee fauteuils met leren zittingen, een ledikant met behangsel enz. twee geschilderde tafels, alsmede vier en twintig stoelen met gematte zittingen, enz. enz.
- c. vaanhout en mutsaard enz.

Opvallend is voorts ook, dat na het overlijden van Abraham Vader in 1854, reeds in 1855 Johannes Zuidweg als kastelein de hofstede komt bewonen en de zaken, de boerderij betreffende, gaat beheren. Deze Zuidweg was in februari vrij gekomen, op een hofstede in Nisse stelle die toen was verkocht.

Johannes Zuidweg is tot zijn overlijden in 1883 bewoner gebleven, waarna diens zoon Gerard tot de beëindiging van de boerderij in 1894 de belangen heeft behartigd.

Voor Pieter Hendrik Saaymans Vader is in verband met de boerderij nog een tweede (onderhandsche) boedelbeschrijving van belang.

Nadat zijn moeder Catharina Margaretha Saaymans was overleden op 31.1.1849 te Kortgene, en zijn vader Abraham Vader op 21.10.1854 eveneens te Kortgene, volgt op 26 November 1860 de onderhandsche boedelbeschrijving en toedeling van de bezittingen van de overleden ouders. Aan onroerende goederen is een bedrag van fl. 446841,20 te verdelen onder de vier kinderen als erfgenamen. Voor ieder derhalve fl. 111710,30.

Voor de hofstede in Eversdijk staan dezelfde gegevens over het verkrijgen der bezittingen vermeld, als reeds beschreven voor P.H.Saaymans Vader. Op die gegevens ga ik dus niet verder in, alleen wil ik nog vermelden wat Pieter Hendrik uit het onroerend goed krijgt toebedeeld:

1 de hofstede genaamd "Noord Holland" te Kortgene	fl.48454,07
2 de onverdeelde helft in de hofstede in Eversdijk	fl.15430,74½
3 het door de pachter en mede gerechtigde Pieter H. Saaymans Vader, op de inspan nog verschuldigde a 4%	fl. 2000,-
4 de hofstede "Spaarndamme" te Kruiningen	fl.29580,13
5 een perceel bouwland en bosgrond te Schore	fl. 5961,96
6 een perceel dijk te Yerseke	fl. 6604,34
7 medebezit in een perceel grond in Jacoba polder	fl. 3679,05½

totaal fl.111710,30

Wat de beweegredenen mogelijk geweest kunnen zijn is mij niet bekend, maar uit mondelinge overlevering werd ons verteld dat het gebouw, zoals het nu nog bestaat, ongeveer rond 1860 is gebouwd en verbouwd. De oorspronkelijke boerenwoning is aan de westzijde ingebouwd geworden. Een particulier archief van de fam. Vader, zo dat al bestaat, zou mogelijk wat meer gegevens dien aangaande kunnen verschaffen.

Niettegenstaande de goede herinneringen aan het wonen in het betreffende gedeelte, is het toch wel jammer dat de boerenwoning niet in zijn oorspronkelijke staat als woning is blijven bestaan. Tuinaanleg en beplanting met bomen zal ook in die tijd wel begonnen zijn. De eerste die als tuinman genoemd wordt is Daniel Rijk, die echter ook wel als knecht wordt vermeld in het bevolkingsregister van de gemeente Kapelle.

Daniel Rijk was geboren in Kleyerskerke 22.12.1789 en overleden te Eversdijk 9.4.1864. De volgende tuinman is Izak Midavaine. Deze werd ingeschreven in Kapelle 27.10.1869 en is dan woonachtig in het door P.H.Saaymans Vader gekochte hofje(1850) achter het kerkhof. De woning daarvan werd in tweeën bewoonbaar gemaakt voor knecht en of arbeider voor de hofstede.

De bezittingen der hofstede " Veld en Boschzicht" hebben door ruiling en aankoop enige veranderingen ondergaan, die echter slechts enkele hectares vergroting aangeven.

Dat het telen van landbouwproducten in de tweede helft van de 19e eeuw geen lonend bestaan opleverde, zal zeker niet of niet alleen de oorzaak zijn geweest, dat wegens schulden het landbouwbedrijf moest worden beëindigd. Op 30 Maart 1894 vindt de publieke verkoop plaats van het kapitale herenhuis met boerderij en 62.34.61.ha. oppervlakte in 31 percelen. Op 26 April heeft de openbare verkoop plaats van de kapitalen boereninspan, met alles daartoe behorend. Zie hiervoor een kopie van de officiële aankondiging.

Omdat in het hierna volgende de naam Johan Willem Vader voorkomt, als broer van Pieter Hendrik Saaymans Vader, zij vermeld dat Pieter Hendrik als enige van de vijf kinderen van Abraham Vader en Catharina Margaretha Saaymans, bij de doop te Zierikzee op 24.7.1799, de toegevoegde naam Saaymans kreeg. Vroeger kwam zo iets wel meer voor.

Pieter Hendrik Saaymans Vader geb. Zierikzee 17 Juli 1799, overleden Eversdijk gemeente Kapelle 18 Maart 1891, huwde voor de eerste maal 4 Sept. 1826 te Leiden met jonkv. Maria Elisabeth Pompe van Meerdervoort, geb. Leiden 9 Juni 1803, overleden Eversdijk 6 Dec. 1842, dochter van jhr. Mr. Johan Petrus Pompe van Meerdervoort en Henriette Elisabeth Gijsberti Hodenpijl.

Kinderen uit dit huwelijk, geboren te Goes:

1 Abraham Johan Petrus 9 april 1830

2 Johan Hendrik 3 mei 1833 overl. 8 oct. 1842 Eversdijk

3 Catharina Margaretha 22 april 1837 overl. 8 jan. 1922 Huize

Rouwkoop Voorschoten.

2e huwelijk te Goes 31 mei 1848 met

Gabrielle van Rijswijk geb. 19 febr. 1818 in Oost Indie, eiland Banka, overl. 24 sept. 1867 in Eversdijk gem. Kapelle.

Kinderen uit dit huwelijk, geboren te Goes:

Gabrielle Henriette 11 maart 1850

Willem Johan 12 juni 1851

(Gabrielle is een dochter van Willem van Rijswijk en Henriette Anna Petronella van Valmaes.)

Volgens het bevolkingsregister Goes vertrok het gezin Saaymans Vader 26 april 1861 naar Kapelle, daarvoor was er ook wel vermelding van vertrek naar Kapelle, maar dan meer van tijdelijke aard.

In de boedelbeschrijving, na het overlijden van Pieter Hendrik Saaymans Vader, opgemaakt na de schatting op 15 april en 1 mei 1891, ten overstaan van de notaris A.Gallis Merens te Kapelle, worden de vier kinderen als volgt vermeld als erfgenamen;

1 Catharina Margaretha Saaymans Vader, in algehele gemeenschap van goederen gehuwd met Mr. Jozef Jan Pompe van Meerdervoort, kantonrechter te Goes en wonende te Eversdijk gem Kapelle.

2 Abraham Johan Petrus Saaymans Vader, civiel ingenieur, wonende te Parijs.

3 Willem Johan Saaymans Vader, burgemeester der gemeente Vrijenban en aldaar woonachtig, gehuwd buiten gemeenschap van goederen met Jeanni Philipina Schluiter.

4 Gabrielle Henriette Saaymans Vader, gehuwd met Jacob van Dordt boekhouder, wonende te Brussel.

Genoemde vier erfgenamen verklaren te aanvaarden de nalatenschap van hun vader, onder het voorrecht van boedelbeschrijving, in gevolge verklaring daarvan op 28 maart 1891, enz.

Uit deze boedelbeschrijving blijkt, na de eerder genoemde schatting dat de schulden bedragen fl. 274825,12, terwijl de geschatte baten des boedels fl. 225355,48% bedragen.

Uit dezelfde boedelbeschrijving blijkt dat de reeds genoemde broer van P.H. Saaymans Vader, n.l. Johan Willem Vader, notaris te Kortgene, vorderingen op de boedel heeft tot een bedrag van fl. 229960,74, wegens geleende en als borg betaalde gelden.

Deze Johan Willem Vader (die kort na zijn broer overleed n.l. 17 april 1891) had in een olografisch (dit is een eigenhandig) geschreven testament in bewaring gesteld bij notaris Hendrik Roelof te Kortgene en na zijn dood geregistreerd te Goes op 24 april 1891 enz. bepaald, dat alle schuldbekentenissen, hypotheek brieven, borgtocht bewijzen en dergelijke officiële stukken, ten laste des boedels aanwezig, gelegateerd zouden worden. Voor de ene helft aan Catharina Margaretha Saaymans Vader en voor de andere helft aan Mr. Willem Johan Saaymans Vader.

Tevens werd in het testament bepaald dat deze making of dit legaat buiten alle huwelijksgemeenschap des begiftigden moet blijven, en dat bedoelde legatarissen, als krachtens deze bemaking, als schuldeisers optreden, inplaats van wijlen Johan Willem Vader.

Met de andere erfgenamen van P.H. Saaymans Vader en de legator was overeengekomen dat de baten des boedels niet zullen worden verkocht, maar aan de twee gelegateerden, ieder voor de helft, zullen ten goede komen.

Hoewel het volgende op deze bladzijde voor mijn verhaal van geen belang is, is het anderzijds toch zeer belangrijk, om te zien wat geld uitlenen, of voor wie dan ook zich borg stellen voor financiële gevolgen, zeer pijnlijk kan aflopen.

Uit de boedelbeschrijving na het overlijden van P.H. Saaymans Vader kunnen wij wel vaststellen, dat zijn laatste levensjaren zeer zwaar moeten zijn geweest. Vooral het jaar 1885 zijn grote leningen door hem aangegaan van zijn broer, die niet door bezit konden worden gedekt. We zagen reeds dat deze Johan Willem Vader, de bewijzen en schuldbekentenissen gelegateerd heeft aan Catharina en Willem Johan Saaymans Vader.

Verkort een beschrijving van de baten des boedels:

hofstede Noordholland te Kortgene	fl.	51025,92
" Spaarndamme te Kruiningen	"	41032,58
" in Eversdijk	"	28647,05
onverdeeld derde deel in hofstede Koornbloem	"	9777,33
weiland, tuin en erf in stadspolder Kortgene	"	5141,90
onverdeeld derde deel in bouwland te Colijnsplaat	"	1983,48%
aandeel in een derde deel van een zestiende deel in een meestoof	"	60,-
diverse tienden en cijnsen	"	34550,11
een dijk in Yerseke	"	3228,26
bouwland in Schore	"	3333,84
bouwland in Schore	"	1514,34
dijk in gemeente Kapelle	"	2316,82
woonhuis in Biezellinge	"	800,-
vergaar andere posten	"	13253,-
waarde geschatte roerende goederen Kortg./Eversd.	"	26424,86

totaal fl. 223089,50

Openbare Verkoop

VAN EEN KAPITALEN

BOERENINSPAN.

De Notaris A. GALLIS MERENS te Kapelle, zal op

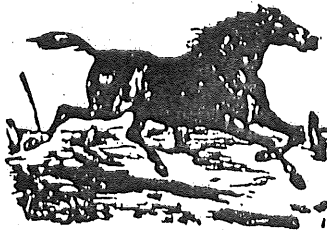
DONDERDAG 26 APRIL 1894,

des morgens te 9 uren, op de hofstede Eversdijk in de gemeente Kapelle, ten verzoeken van den Hoog Welgeb. Heer Jhr. Mr. J. J. POMPE VAN MEERDERVOORT,

PUBLIEK VERKOOPEN:

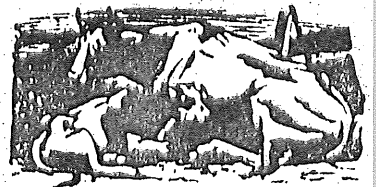
EEN KAPITALEN BOERENINSPAN,

BESTAANDE IN:

1 bruine Merrie	oud 4 jaar.	1 zwarte Ruin	oud 13 jaar
<i>Veulendragend</i>		1 bruine Merrie	" 13 "
1 zwarte Ruin	" 4 "	1 dito Veulendragend	" 20 "
1 bruine Merrie	" 6 "	1 zweetvos Ruin	" 3 "
<i>Veulendragend</i>		1 bruine Merrie	" 1 "
1 vos Ruin	" 19 "	1 zwarte dito	" 1 "
1 zwarte Ruin	" 10 "		

9 baatgevende Melkkoeien, 1 vare Koe, 2 Kalfjaarzen, 7 2-jarige Vaarzen, 1 2-jarige Os, 6 jaarling Vaarzen, 1 jaarling Stier, 9 Koegarkens met 11 Biggen, 1 vet Varken, 2 Loopyarken, 4 Menwagens, 1 Wagen met geoliede Kap, Waterwagen, Driewielakar, 3 driewiels Veldsleden, 3 Gewone-, 2 Zaal-, 1 Wale- en 1 Sackploeg, Eegden in soort, Molbord met Ketting, 4 Bruggen, Windmolen, Houten en steenen Rolblok, 2 Peemolens, Stroommolen, 2 Karumolens en Karngerol, Groen en droog Hout,

MEST IN DEN MESTPUT,

Hooi, Stroo, Gereedschappen, Zeeften, Zakken, Harnas enz.

Op de Hofstede is geen gelegenheid tot stalling.

Schulden des boedels:

Hoewel de schoonzoon van Oordt als de schuldlige kan worden gerekend, is ook de eigen zoon Abraham Johan Petrus Saaymans Vader zeker als mede oorzaak te noemen. Ook de andere schoonzoon J.J. Pompe van Meerdervoort is ook stevig mede debet aan de schuldenlast.

- a. een schuldvordering wegens geleende gelden aan Abraham Johan Petrus Saaymans Vader (de oudste zoon van P.H.) à fl. 106000,- is in de baten des boedels opgenomen voor nihil. (wegens insolvabiliteit)
- b. op verschillen de tijden geleende gelden en als borg betaalde sommen in het faillissement van Jacob van Oordt en diens echtgenote Gabrielle Henriette Saaymans Vader, hoofdelijke debiteuren, een som van fl. 271325,13. Aan Johan Willem Vader moet van dit bedrag fl. 131450,45½ worden toegekend, wegens van hem geleende gelden. Deze Johan Willem Vader heeft, met andere geleende gelden, een totaal te goed à fl. 229960,74
- c. de persoonlijke lening van J.J. Pompe van Meerdervoort à fl. 41500,- is hypothecair gedekt door een gedeelte der onroerende goederen, dat is ook het geval met de lening van Paulus Tetterode à fl. 35000,-.

De boedelbeschrijving geeft alles bij elkaar (met meerdere andere niet meer te vorderen bedragen) totaal fl. 274188,98 schulden.

Wat de toescheiding van de goederen betreft, is voor dit verhaal van belang, dat aan Catharina Margaretha o.a. toebedeeld wordt de hofstede in Eversdijk. Daarenboven wordt door haar in rekening geleden en dat als waarde aanbedeeld, een hypothecaire schuld ten laste van haar echtgenoot, ten behoeve van het hypothecair crediet te sGravenhage, drukkende op een deel der aan te bedelen goederen, zijnde een bedrag van fl. 41500,-.

Deze hypothecaire schuld à fl. 41500,-, alsmede een tweede hypothecaire schuld aan de heer Paulus Tetterode te Nieuwer Amstel tot een bedrag van fl. 35000,-, zijnde dus totaal fl. 76500,-, wordt door de deelgenoot Mr. Willem Johan Saaymans Vader, als schuld voor zijn rekening genomen.

Hoewel de landbouw rond 1890 wat beter begon te worden, heeft de nieuwe eigenaresse, bijgestaan door haar echtgenoot, geen kans gezien het bedrijf rendabel te kunnen beheren. De financiële situatie was daar zeker ook niet naar. Besloten wordt tot beëindiging van het boerenbedrijf.

Het onroerend goed wordt in publieke veiling, 30 maart 1894, in 31 percelen ten overstaan van notaris A. Gallis Merens van Kapelle verkocht. De kapitale inspan wordt 26 april 1894 eveneens publiek verkocht. Hiermee is dus een eind gekomen aan dit boerenbedrijf. Van deze verkopen is voor dit verhaal enkel van belang, de verkoop van het onroerend goed, n.l. de hofstede, bestaande uit kapitaal herenhuis met boerenwoning, keet, schuren, koetshuis en verder getimmerte, met tuin en plantsoen, totale oppervlakte twee hectaren, drie aren, twintig centiaren. Dit perceel werd gekocht door de heer Tak uit Middelburg, als mondeling gemachtigde van, voor en ten behoeve van G.H.G. van Brucken Fock enz. voor de prijs van fl. 17011,15 de hoop.

Gerardus Hubertus Galenus van Brucken Fock was 28 december 1859 te Middelburg (Slot ter Hooge) geboren, als zoon van Henri Dignus van Brucken Fock en Johanna Caland, en behoorde dus tot een gegoede familie. Hij trouwde te Middelburg 10 oktober 1885 met de op 8 december 1864 te Sluis geboren jonkv. Maria Johanna Pompe van Meerdervoort, deze was een dochter van jkhr. Jozef Jan Pompe van Meerdervoort en Catharina Margaretha Saaymans Vader, deze laatste was een dochter van P.H. Saaymans Vader.

Was de familie van Brucken Fock zeer vereerd dat de zoon een rijke freule trouwde, dat veranderde totaal, toen bleek dat dit niet het geval was. Mevrouw Maria Johanna van Brucken Fock-Pompe van Meedervoort zegt daarover in een interview met haar, in verband met het uigeven van een gedenkboek van haar man, zie hiervoor op blz. 23 van bedoeld boek: "mijn ouders waren zeer gefortuneerd, maar papa heeft gespeculeerd en het hele fortuin, ook van mijn mama, is er aangegaan".

Verder zegt zij, "de familie Brucken Fock dacht dat Geert een rijk meisje trouwde, maar toen bleek dat het niet zo was, is de hele familie tegen mij geworden. Ik was toen n.l. niet meer zo "En Veu" (in aanzien) in Middelburg". Hun huwelijk is kinderloos gebleven. Uit het voorgaande is wel op te maken dat de familie Pompe van Meerdervoort, als zijnde een voorname familie, voor de buitenplaats Eversdijk, ten onrechte als zodanig, belanghebbende is geweest. Het zou eerder in negatieve zin zo wezen.

G.H.G. van Brucken Fock was een zeer emotioneel iemand.

Naar zijn zeggen vertoefde hij zeer graag in Eversdijk. Dat laatste en de financiële moeilijkheden van zijn schoonouders was mede oorzaak dat hij de buitenplaats kocht. Zijn schoonfamilie zou er zodoende kunnen blijven wonen.

Volgens het bevolkings register der gemeente Kapelle, is de familie Pompe van Meerdervoort ingeschreven 29 april 1890 uit Goes afkomstig, en uit de gemeente vertrokken 17 november 1902 naar sGravenhage. (Voorschoten?) Daarvoor vertoefde deze familie er mogelijk wel eens voor wat korter of langer tijd, vooral in de zomermaanden. Twee van hun kinderen staan wel ingeschreven als geboren in Eversdijk, n.l. Petronella Henriette 2 april 1869 en Jan Willem 14 september 1871. Dat kan van tijdelijke aard zijn geweest, in verband met de standplaats verandering als kanton-rechter, van Tholen naar Goes. Het zou ook kunnen zijn, in verband met het overlijden van de tweede vrouw van P.H. Saaymans Vader, n.l. Gabrielle van Rijswijk op 24 september 1867 te Eversdijk. G.H.G. van Brucken Fock is niet vele jaren eigenaar geweest van de buitenplaats. De landbouwschuur werd vermoedelijk kort na de koop in 1894 reeds gesloopt.

Begin september 1902, wordt door hem opdracht gegeven aan zijn administrateur de heer Henri Tak te Middelburg, om het bezit in Eversdijk, op korte termijn, onderhandsch of publiek te verkopen. Notaris L.A. Paardekooper ~~per~~ Overman te sGravenpolder, wordt opgedragen deze wens uit te voeren. Er bleek voor een onderhandsche verkoop weinig interesse te zijn, dus werd het een publieke veiling. Ik heb van mijn vader (Hendrik Slabbekoorn) wel eens gehoord, dat hij voor de publieke veiling door betreffende notaris Paardekooper was benaderd om, mocht er ook dan weinig interesse zijn, hij verzocht werd het geheel te kopen. Welke overeenkomst hiervoor verder werd gemaakt is mij ontgaan, maar zeker is, dat er weinig animo was.

Nadat de bomen in plantsoen en bosch in twee percelen waren verkocht voor een bedrag van fl. 5625,-, was aan de beurt de verkoop van: een herenhuis met annex boerenwoning, arbeidershuis, koetshuis en stalling, en verdere timmer, met plantsoen en tuin, verder een perceel bosch en aanleg, gelegen sectie F nr 559 zuidelijk en noordelijk deel, totaal groot 2.03.20 ha.

Na inschrijving en bod was koper: Hendrik Slabbekoorn, voor een prijs van vijf duizend zeven honderd een en zestig gulden de hoop. (zegge fl. 5761,-) Te constateren valt dat de verkoop van de bomen en het andere bezit, in opbrengst weinig van elkaar verscheelden. De publieke verkoop vond plaats op 26 september 1902.

De verkoop en koop betekende wel een voorlopig einde van het

kapitale Heerenhuis als Buitenplaats.

De ingebouwde boerenwoning aan de westzijde, in het grote gebouw, kon zo verhuurd worden, nadat het tuinmansgezin eruit was getrokken naar Wassenaar. In het grote gebouw werd er inwendig wat vertimmerd, zodat door deze veranderingen het gebouw door meerdere gezinnen kon worden bewoond. Vele jonggehuwden hebben er gewoond. Ook voor alleenstaanden was er voor korter of langer tijd wel een kamer te huur.

Mijn grootouders woonden ook nog enige tijd bij ons in, een kamer boven was daar goed geschikt voor. Mijn grootmoeder Jacoba Lokerse overleed kort nadat zij daar waren komen wonen n.l. 20 mei 1920 en is begraven in Eversdijk. Mijn grootvader overleed 31 januari 1924, hij is eveneens in Eversdijk begraven.

In het begin van 1900 was het nog algemeen, dat er geen sanitaire voorzieningen bestonden. Electriciteit b.v. was er niet voor 1929, waterleiding niet voor 1956 en gas pas in 1980. Voor mensen van heden is een en ander haast niet meer in te denken.

Was de woning klaar gemaakt om rendement te kunnen opleveren (de keet was na het ontruimen van de bewoners wat verbeterd en voor verhuur geschikt). De gronden werden na het rooien van de bomen eveneens zo productief mogelijk gemaakt. Via afkomst bekend met de teelt en handel van appels en peren, lag het voor de hand dat het met deze teelt geprobeerd zou worden.

Rondom het voorste perceel werd een rij met pruimen geplant, (z.g. oranje pruimen en dergelijke). Verder werd het gehele perceel met appels en peren volgeplant. Omdat de plantafstand toen nog wel rond de 5 x 5 meter was, werd een onderbeplanting van kruisbessen, rode bessen en ook zwarte bessen toegepast. Het standpunt, waar niets staat groeit ook niets wat geld op kan brengen, stond hoog in het vaandel.

Wissenbosch was in die tijd ook nog wel wat lonend, dus ook daarvan kon nog wat als onderbeplanting toepassing vinden. Toen de bomen groot waren stonden de wissers er ook nog, echter wel tot groot ongemak van plukkers en appel rapers. Het geheel was rendabel genoeg, om geleidelijk, te koop komende aanliggende gronden erbij te kopen.

Van deze aanliggende gronden, die vroeger bij de boerderij hebben behoord, kon worden aangekocht tot een oppervlakte van ongeveer 10 ha. Verder lagen ook nog verspreid ca. 5 ha., boomgaard en bouwland.

Met de aankoop van grond breidde de teelt zich eveneens uit.

Nieuwere appel-, pere-, en pruime rassen werden aangeplant. Aardbeien, frambozen en later ook bramen waren zeer geschikt als onder en tussenteelt. Zelfs een druivenkas heeft het bedrijf meerdere jaren dienst bewezen, als bron van wat inkomen.

Zo was dus in betrekkelijk weinig jaren een fruitbedrijf gesticht. Nog tijdens zijn leven, zo rond 1950, besliste mijn vader dat de gebouwen met de ruim 2 ha., zoals deze eerst gekocht was, voor de oudste zoon n.l. Willem was bestemd.

Deze is daarvan eigenaar geweest tot begin 1966. Hij verkocht het geheel toen aan een plastisch chirurg uit Den Haag, n.l. aan de arts M. Nederlof. Deze dacht daar een soort verblijf in te richten voor zijn patienten, die daar voor wat korter of langer tijd zouden willen vertoeven. Dat is echter nooit een realiteit geworden. Toen hij dan ook in 1970(?) overleed, is daarna het geheel enkele jaren instaat van verwaarlozing geweest.

Thans 1991/1992 is de eigenaar Jan Jansen, die huwde met de weduwe van dr. M. Nederhof. In overleg met een architect worden de gebouwen zo veel mogelijk in oude staat opgeknapt. In ander overleg wordt ook de erfbeplanting radicaal aangepakt.

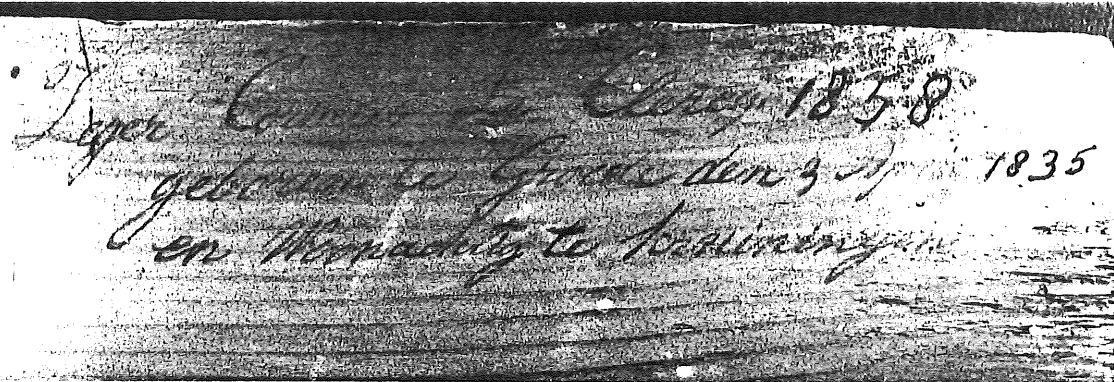
De contouren van een aantrekkelijke buitenplaats beginnen dus weer wat in zicht te komen.

Dit verhaal kon tot stand komen, dankzij de medewerking en hulp van

o.a. F.H.de Klerk en gem. archief Goes
P.A.Harthoorn te Engeland, o.a. vertaling overlopers
A.J.Witte secr. gen. ver., hulp en adviezen
en verder naast het reeds genoemde archief;
het archief van het waterschap B.W.B.Y.,
en het Rijksarchief te Middelburg.

naschrift:

Op blz. 5 en 9 vermeldde ik dat de buitenplaats rond 1860 zou
gebouwd zijn. Bij de verbouwing werd een stukje plank gevonden
met de naam van Zeger Cornelis Le Clercq woonachtig te kruiningen
1858. Een timmerman die als uitvoerder van een dergelijk bouwwerk
had gefugeerd liet meestal een dergelijk kenmerk achter.
Mijn vader of mijnouds-te zuster hebben wel geweten dat betreffend
plankje bestond. We kunnen dus gevoeglijk wel het jaar 1858 aan
houden als bouwjaar. Hier onder een foto van het gevonden gegeven.

wat de hofstede betreft, houd ik nog steeds de bouw in het
eerste kwartaal van 1700. Het volgende blad vermeld het bestaan
in 1742, volgens Raze 2650 11 april 1742.

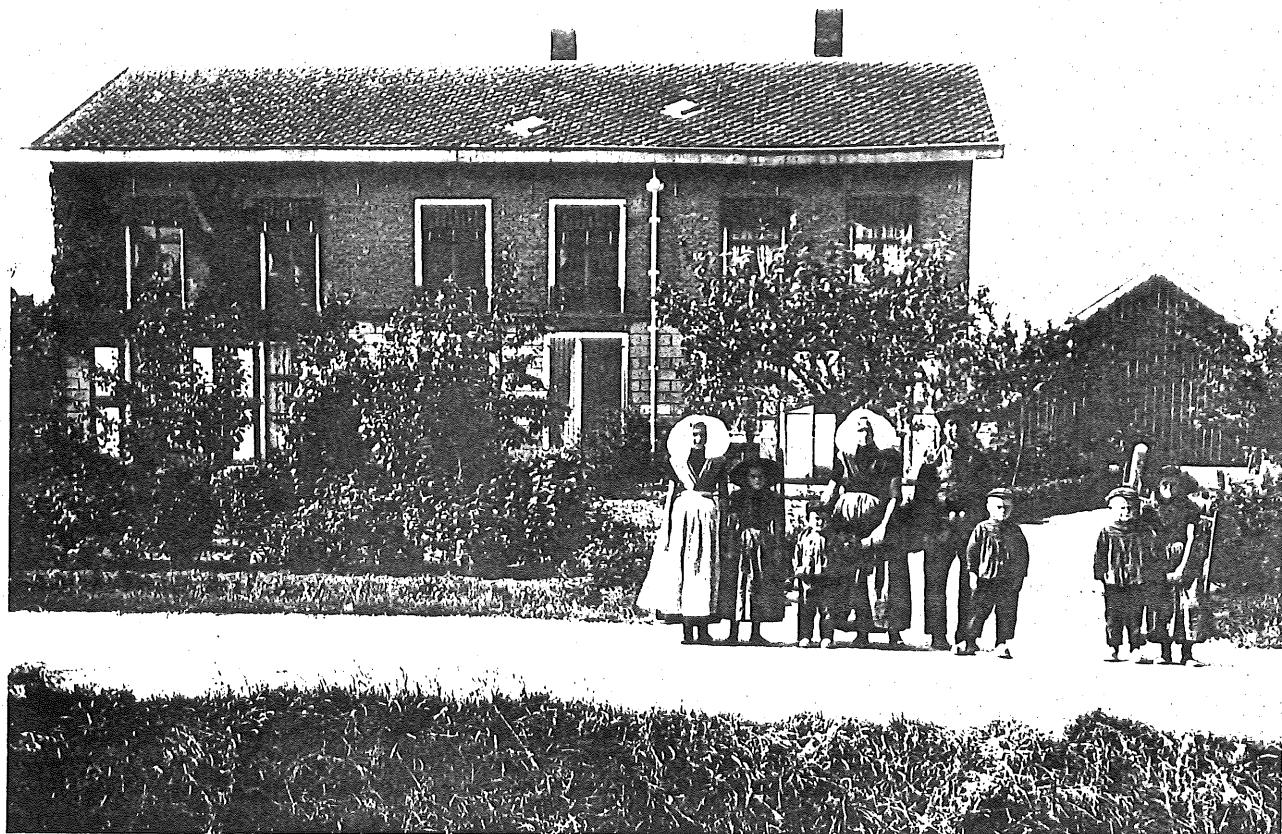
december 1992

Ant. Slabbekoorn

RAZE 2650

11-4 - 1712 - april
oft 6 ft:
du 1111 dij
y: S: 111:

Zonderoff Schout, Sebep
 men van Censdijh Special quommit
 teind synde te Clauserens van Censdijh
 en aar ons over opbragt synde een
 Inventaris door D' Eijgenars van Hofen
 Vrouw Malpellas Censdijh, omme
 dessele's opspetsuende Sandriens
 & Hofsteden te Clauserens, is gevonden
 reykende alle Staen op de quaden
 van den 100 perren: en overlapt off
 Veldpoeke ten name van Meer
 Sants: ten Winthel, Staande vleggen
 de en en oride d' Reeklykheid van
 Censdijh en d' Recken teer Uder Cijde
 Motten uit georukt, verplearen alle
 dessele's Landriens, Hofte d' Ostaand
 te del bes naan de Waandij, alupaar
 de de de Mmedatetyke spulphye
 opveet en ven oaf maeste upend
 upendende en pal op gepreut de
 Censpoone door den Schout d'r. Cens
 Oersteleken den Verboek
 en Hofte de Verboek ende
 omme ontrend up, Spelhoff

Een zeer duidelijke kopie van een origineel uit mogelijk 1909
 Op deze foto zijn de gebouwen nog in de staat, zoals deze in 1902
 gekocht werden en alles ziet er nog goed onderhouden uit.
 Later is daar wel wat verandering in gekomen. Alleen noodzakelijke
 veranderingen of vernieuwingen vonden plaats, maar dan wel zo
 goedkoop mogelijk. Om gebouwen in de originele staat te houden,
 waren nog geen strenge bepalingen wettelijk vast gesteld.
 Slopen was in het begin van 1900 misschien nog wel mogelijk.
 Als je daar thans over zou denken, is dat ook wel mogelijk,
 maar dan zou het in de originele staat herbouwd moeten worden.
 Op de foto is te zien dat de fruitbomen tot zelfs voor de woning
 geplant zijn. De ijzeren toegangshekken zijn achter, de aan beide
 zijden staande kinderen, te zien. Deze bleven nog lange tijd
 gehandhaafd, maar stonden wel altijd open naar de binnenzijde.
 F Hierboven de foto met het gezin zoals dat in 1909 bestond.
 Hieronder een overzicht van het gezin, zoals wij daar geboren
 en opgegroeid zijn.

F Volgende blad

Familiefoto van 6 Mei 1926 (zie vorige blz.)

Hendrik Slabbekoorn, eerst gehuwd 5-5-1893 met Maatje Midavaine geboren Kapelle 6-2-1871, overleden Kapelle 1-6-1902, dochter van Izak Midavaine, overleden Kapelle 21-3-1901 en Maatje Labruyere overleden Wassenaar 21-3-1926.

Uit dit huwelijk 3 dochters, zittend van links naar rechts 1,2,5.

Tweede huwelijk met Maatje op'tHof, 24-4-1903 te Kapelle, dochter van Jan op'tHof, geboren s 'Heer Arendskerke 18-2-1841 en overleden Kapelle 15-6-1917, en Jacomina Meulbroek, geboren 29-4-1839 Kapelle en overleden Kapelle 27-4-1915.

Zittend van links naar rechts:

1 Maatje, geb. Kapelle 2-10-1899, overl. Goes 18-10-1964

2 Jacoba, geb. Kapelle 10-8-1897, overl. Kapelle 17-10-1981

3 Hendrik Slabbekoorn, geb. Kapelle 9-9-1863, overl. 20-5-1959 Kapelle

4 Maatje op'tHof, geb. Schore 3-4-1876, overl. 1-6-1938 Kapelle

5 Willemina, geb. Kapelle 29-12-1901, overl. Kapelle 16-4-1986

6 Jacomina, geb. Kapelle 27-10-1910, overl. Goes 20-9-1991

staande van links naar rechts:

1 Anthonie, geb. Kapelle 1-5-1912

3 Augustijn, geb. Kapelle 4-12-1905

5 Jan, geb. Kapelle 20-11-1904, overl. Kapelle 19-12-1981

6 Jacob, geb. Kapelle 13-11-1908, overl. Kapelle 21-2-1961

8 Willem, geb. Kapelle 8-1-1904, overl. Goes 31-5-1984

9 Anna, geb. Kapelle 20-6-1913, overl. Goes 4-4-1990

vooraan zittend Izak geb. Kapelle 7-8-1916

verder staande:

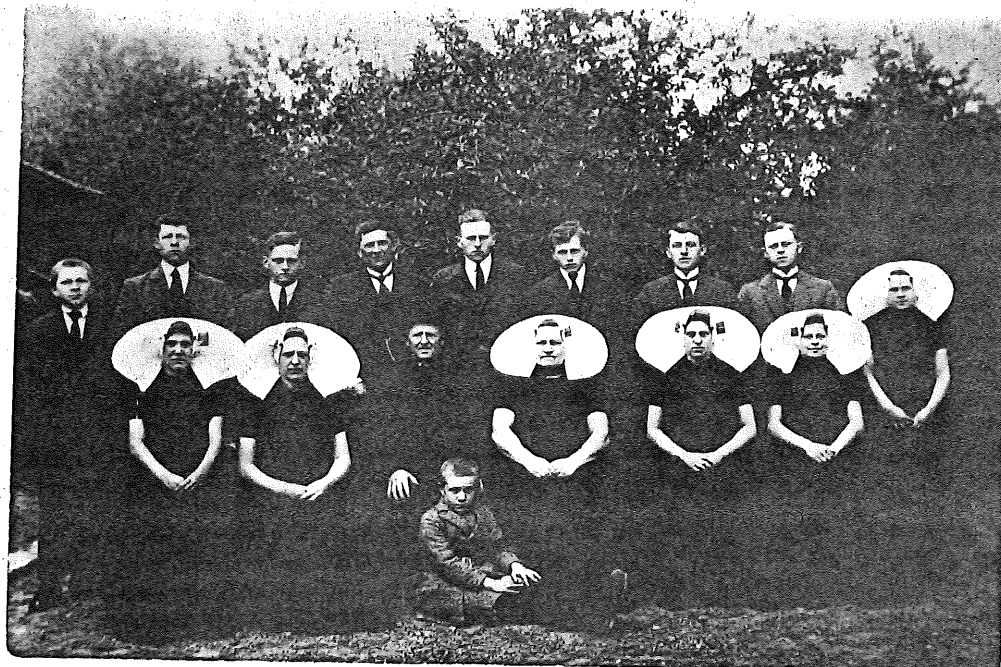
2 Cornelis Steenpoorte, man van Maatje no.1

4 Pieter Midavaine, zwager van Hendrik Slabbekoorn.

7 Christiaan Nieuwenhuize, man van Willemina no.5

De foto is genomen op de trouwdag van deze laatste.

De reden voor de rouwdracht, is het overlijden op 23-3-1926 van Maatje Labruyere, de moeder van de vrouw uit het eerste huwelijk, dus de grootmoeder van Willemina.

Originele foto van de achterzijde van de buitenplaats Eversdijk waarschijnlijk 1901. Noordgevel en de zijgevel (westzijde).

Op de voorgrond jkr. Johan Willem Pompe van Meerdervoort, met zijn onafscheidelijke ezel.

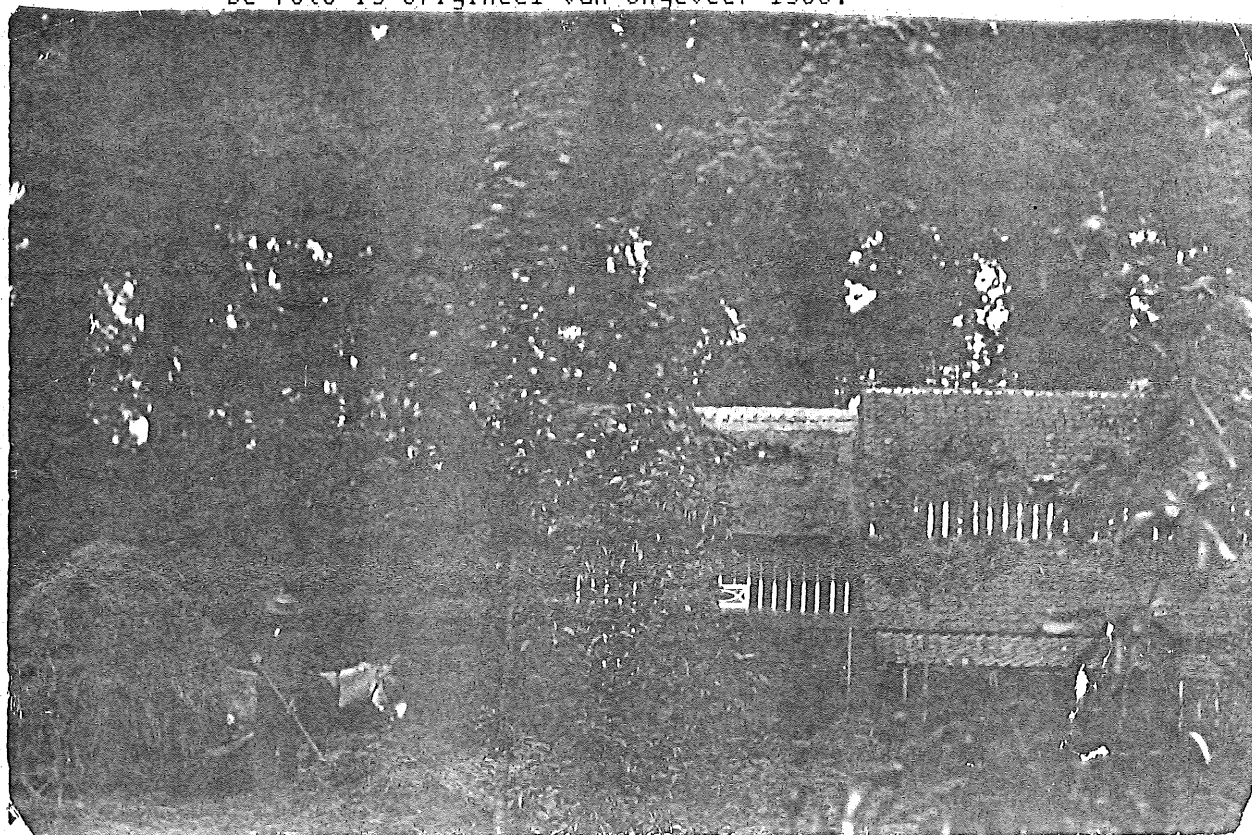
Links in de deuropening de dienstbode van de familie Pompe van Meerdervoort, n.l. Susanne de Waard. Rechts, eveneens in de deuropening, maar dan van de ingebouwde boerenwoning, een dochter van de op 21-3-1901 overleden tuinman, Izak Midavaine. De rouwdracht van deze dochter wijst dus wel op de zomer van 1901. De twee onderste ramen in de westgevel zijn wel origineel, en staan in de ingebouwde boerenwoning nog wel op de oorspronkelijke plaats. Het voorste noordelijke raam was de kamer van de kastelein (later tuinman), met het raam dus op de westzijde. Het andere raam (zuidelijk) is altijd wel van de kamer van de eigenaar geweest. Mogelijk dat daarom door ons altijd nog van "de kamer" gesproken werd.

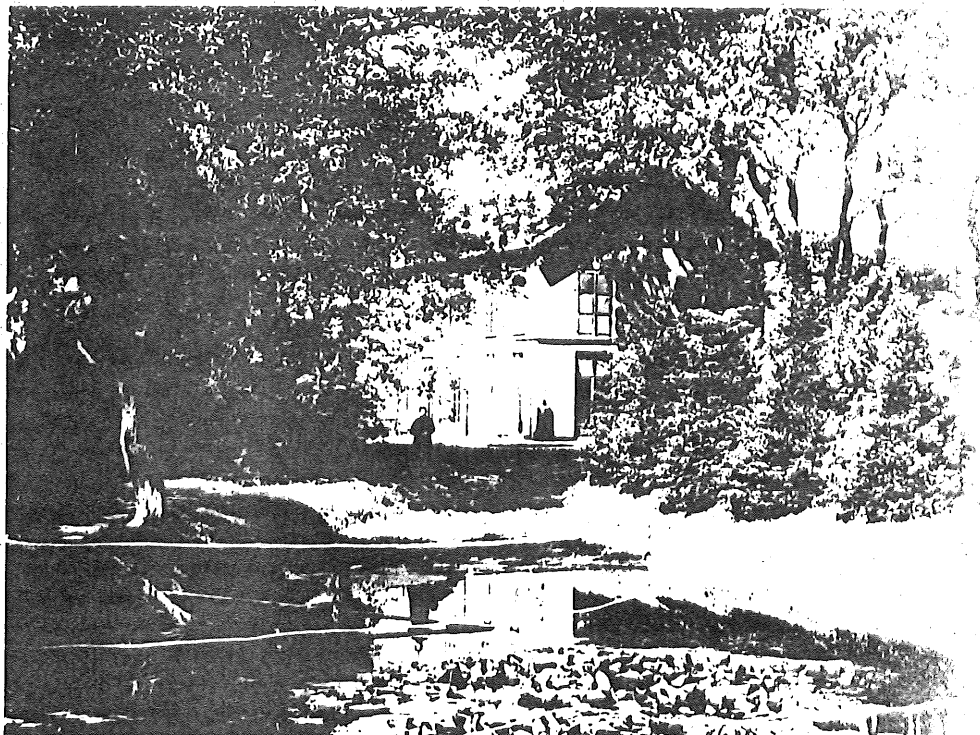
Op de foto is de rechtse schoorsteen (tussen de boomtak), die van de vroegere boerenwoning. In de kamer van de kastelein was aan de noordzijde een open haard, en in hetzelfde rookkanaal was op de eerste verdieping dit rookkanaal dusdanig vergroot tot een ruimte, waarin zeker na de slacht, de hammen enz. konden worden gerookt. Een oud gezegde luidt "gerookt vlees bederft niet". Moderne conservering was toen nog een onbekend gebeuren.

Foto boven is een duidelijke kopie van een originele foto uit ongeveer 1900, het betreft de voorzijde van het koetshuis. Daarin was een zolder in vakken verdeeld voor graanopslag. Later ook benut voor het los storten van fruit. Vooraan ikr. Johan Pompe van Meerdervoort (dwerg) met ezelswagen.

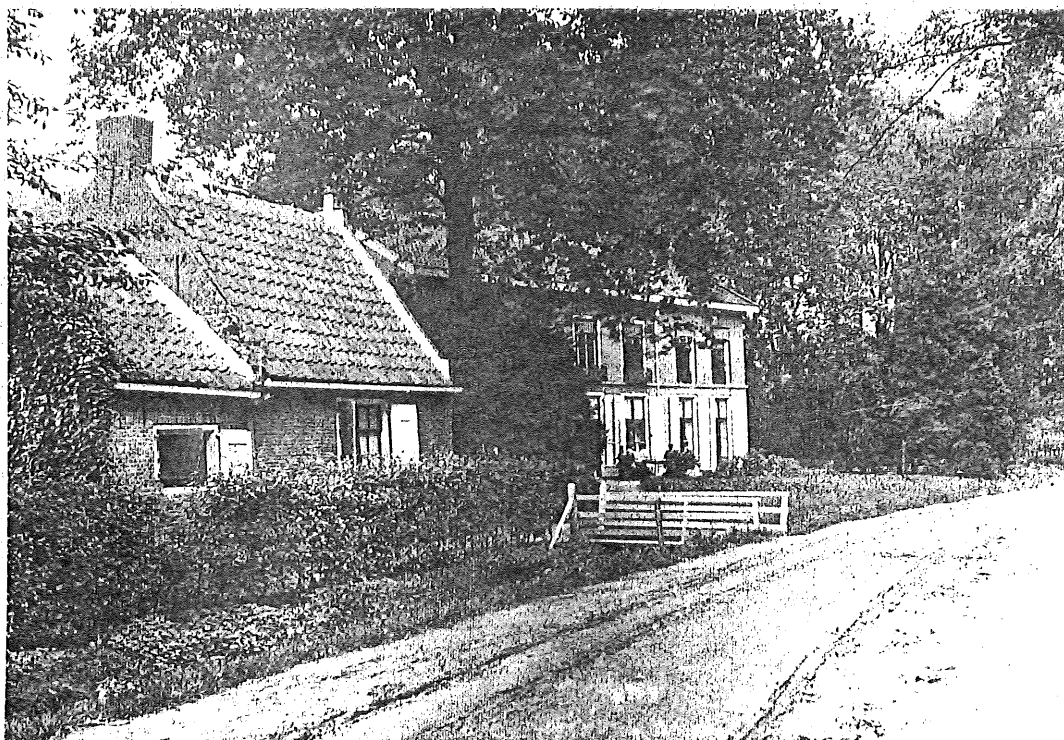
Foto onder is een zij aanzicht van, vooraan het koetshuis en daarachter de stal. Een en ander zal wel bestemd zijn geweest voor koets en paarden van de eigenaar, tijdens zijn verblijf op de buitenplaats. De hooier links is de tuinman Pieter Midawaine. De foto is origineel van ongeveer 1900.

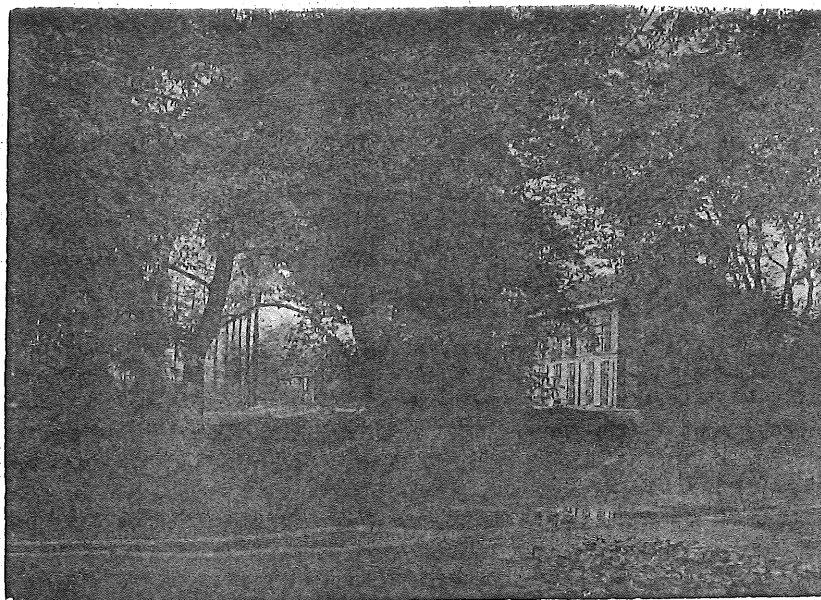

Kopie van een originele foto van voor 1900, vanaf de oostzijde met op de voorgrond de vijver.
De personen bij de vijver zijn mogelijk: mevrouw Brucken Fock-Pompe van Meerdervoort, en tegen de woning de dienstbode van de familie Pompe van Meerdervoort.

Foto onder: eveneens een kopie van een origineel van voor 1900, vanaf de westzijde (Eversdijk).

Originele foto van ongeveer 1900, van het oosten uit over de vijver. In het midden is de bakkeet van de boerderij, alsmede de bocht in de weg, goed zichtbaar. Van deze foto zijn meerdere goede kopieën gemaakt.

Onder eveneens een originele foto uit ongeveer 1900, vanaf de buitenplaats over de vijver in oostelijke richting. Links toegang tot de vijver voor de dieren uit de weide om te drinken. Midden een groepje mannen en vrouwen, op weg naar het werk bij de boeren in Eversdijk. Dat was tot meerdere jaren in 1900 een heel gewoon gebeuren.

EVERSDIJK, familie uit Eversdijk, ca. 1896.
De originele foto is in bezit van de heer Slabbekoorn te Biezeling

Reproductie A. de Jong.
Negatiefnr. 18742.

1. Dwerg met ezel: jhr. Johan Jozef Pompe van Meerdervoort, geb. Goes 23-5-1877, overl. te Rouwkoop-Voorschoten.
2. Met fiets: G.H.G. van Brucken Fock, geb. 28-12-1859 op het slot Ter Hooge te Koudekerke, overl. 1935.
3. Maria Johanna Pompe van Meerdervoort, gehuwd met (zie nr. 2), geboren te Sluis 8-12-1864.
4. Dwerg: jkvr. Petronella Henriette Pompe van Meerdervoort, geb. 2-7-1869 te Eversdijk, gem. Kapelle, overl. 12-8-1921 te Rouwkoop-Voorschoten.
5. Met fiets: jhr. Jan Willem Pompe van Meerdervoort, geb. 14-9-1871 te Eversdijk, gem. Kapelle. overleden te Utrecht 2-6-1937
Hij is gehuwd 22-1-1904 met Carolina Antoinette Maria Hunningher (5 kinderen).
6. Catharina Margarethe Saaymans Vader, geb. Goes 22-4-1837, overl. 8-1-1922 Rouwkoop-Voorschoten.
7. Jhr. Jozef Jan Pompe van Meerdervoort, geb. Maastricht 17-9-1839, overl. te Rouwkoop-Voorschoten 29-11-1918.
8. Jkvr. Johanna Antoinetta Pompe van Meerdervoort, geb. Tholen 14-2-1867. Zij trouwt te Kapelle 2-9-1896 met (zie nr. 9.).
9. Jhr. Henri Jean Antoine Pompe van Meerdervoort, geb. 's-Gravenhage, 9-10-1867.

